MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI

PROGRAM „MULTISPORT”

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO – FINANSOWE
KSIĘGA PROGRAMU

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Warszawa, lipiec 2013

Spis treści

WPROWADZENIE **3**

PROGRAM „MULTISPORT” **6**

CELE PROGRAMU 6
OPIS PROGRAMU 8
UCZESTNICY/ADRESACI/BENEFICJENCI PROGRAMU 9
PODSTAWA PRAWNA 10

ORGANIZACJA PROGRAMU **11**

MODEL ORGANIZACYJNO-FIANSOWY PROGRAMU 11
KOSZTY KWALIFIKOWANE 13
INTERESARIUSZE PROGRAMU 13

KOMUNIKACJA PROGRAMU: MARKETING I PR **18**

SPRAWY FORMALNE. HARMONOGRAM I DOKUMENTACJA PROJEKTU. **19**

TERMINY REALIZACJI ZADANIA I TRYB SKŁADANIA WNIOSKÓW 19
WYMAGANE DOKUMENTY 19
KRYTERIA STOSOWANE PRZY WYBORZE WNIOSKÓW 20
PROCEDURA OCENY WNIOSKU I JEJ KRYTERIA 20
UMOWA O DOFINANSOWANIE, REALIZACJA I ROZLICZENIE ZADANIA 21

UWAGI KOŃCOWE **22**

ZAŁĄCZNIKI **23**

Przykłady predykcji finansowych 23
Wykaz uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży wg SIO 30.09.2012 r. v. 4... 25
Propozycja opisu zagadnień w przewodniku do programu „MULTISPORT” 26

WPROWADZENIE

Według badań GUS (2009), poniżej 50% dzieci niemal w każdej kategorii wiekowej do 14 roku życia ocenia swój stan zdrowia jako bardzo dobry, około 7% nie jest w stanie ocenić poziomu swojego zdrowia (**Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**). Podobne wnioski przynoszą wcześniejsze badania (por. Woynarowska, Mazur 2000; Supranowicz i wsp., 2002; Maniecka-Bryła, 2004).

Tabela 1: Samoocena stanu zdrowia dzieci w 2009 roku.

		Ocena				
		bardzo dobra	dobra	ani dobra, ani zła	zła	bardzo zła
Chłopcy	0-4 lata	53,4%	38,8%	6,7%	1,2%	-
	5-9 lat	39,9%	51,4%	6,5%	1,7%	0,5%
	10-14 lat	41,1%	50,1%	7,8%	0,8%	0,2%
Dziewczęta	0-4 lata	59,2%	35,9%	3,8%	0,9%	0,1%
	5-9 lat	47,6%	43,6%	6,6%	1,8%	0,4%
	10-14 lat	46,4%	45,7%	7,1%	0,7%	0,1%

Pomimo tak wysokiej samooceny, poziom zdrowia polskiego społeczeństwa, szczególnie dzieci i młodzieży, uznać należy za wysoce niesatysfakcjonujący. Co więcej, jak wynika z badań Trześniowskiego (1990, 1996), Dobosza (2003) i Przewędy (1996, 2003), mimo możliwego do zaobserwowania trendu w zwiększaniu wysokości ciała oraz akceleracji rozwoju, poziom sprawności oraz wydolności fizycznej młodych ludzi stale i systematycznie pogarsza się. Teza ta znajduje potwierdzenie w wielu badaniach (por. m.in. Woynarowska, 2002; TNS OBOP, 2011; Dobosz, 2012 i wcześniejsze, Ośrodek Promocji Zdrowia i Sprawności Dziecka w Gdańsku; Carolina Medical Center).

W 2008 roku na terenie Warszawy i Mazowsza przeprowadzono badania, podczas których dokonano oceny ogólnej sprawności zawodników, jak również ogólnej sprawności fizycznej dzieci ze szkół warszawskich. Wykazały one, że sprawność fizyczna w 70% sportach jest niska i bardzo niska, co może, w przypadku dzieci trenujących, wskazywać na pomijanie znaczenia treningu o charakterze ogólnorozwojowym, zbyt wczesną specjalizację, natomiast w przypadku dzieci nietrenujących - niski poziom wychowania fizycznego w szkole oraz alternatywne, niezwiązane ze sportem sposoby spędzania czasu wolnego. W praktyce szkoleniowej, w klubach warszawskich obserwowano od dłuższego czasu, że wszechstronna sprawność fizyczna dzieci i młodzieży uprawiającej sport jest niewystarczająca w kontekście drogi do mistrzostwa sportowego w wieku dojrzałym. Może to

świadczyć, że są oni intensywnie trenowani w zakresie specjalizacji w swojej dyscyplinie sportu, z pominięciem ważnego etapu szkolenia, jakim jest rozwijanie ogólnej sprawności fizycznej. Niewątpliwie można tu mówić o błędzie tzw. wczesnej specjalizacji, która w oczywisty sposób w późniejszych latach szkolenia zatrzymuje rozwój sportowca. Uznać to należy za ważny sygnał do wzmożenia wysiłków nie tylko nad poprawą sprawności fizycznej, nierozerwalnie związanej ze zdrowotnością młodego pokolenia, ale również nad zarzuceniem w praktyce szkoleniowej „drogi na skróty" i chęci uzyskania wyniku sportowego za wszelką cenę, w jak najkrótszym czasie.

W innych publikacjach wskazano na katastrofalne wyniki badań zdrowotnych dzieci (badania populacji w warszawskiej dzielnicy Ursynów) oraz niskie zainteresowanie dzieci zajęciami sportowymi wynikające z dużej oferty zajęć komercyjnych i słabości merytorycznej programów sportowych skierowanych do dzieci i młodzieży (Żmijewski i wsp., 2011).

Do najczęstszych przyczyn pogarszającego się poziomu sprawności fizycznej zaliczyć można:

1. niezadawalający poziom wychowania fizycznego w szkole (55% szkół nie uwzględnia posiadanej infrastruktury oraz możliwości ruchowych, potrzeb zdrowotnych i zainteresowań uczniów; 33% szkół nie organizuje imprez sportowych; 74% szkół – nie prowadzi działań zapobiegających spadkowej tendencji uczestnictwa uczniów w zajęciach wf (NIK, 2010));
2. niski poziom zdolności motorycznych (Przewęda, Dobosz, 2003; Przewęda, 2009)
3. przewagę alternatywnych, niezwiązanych z aktywnością fizyczną form spędzania czasu wolnego,
4. czynniki środowiskowe, w tym szczególnie postępujące zatrucie środowiska naturalnego,
5. nieefektywny system sportu młodzieżowego (malejąca liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zorganizowanym szkoleniu i współzawodnictwie sportowym; kadra szkoleniowa wynagradzana za wynik „tu i teraz"; coraz mniejsza liczba zawodników przechodząca na wyższe poziomy szkolenia sportowego).

Z organizacyjnego punktu widzenia, zmniejszanie poziomu sprawności fizycznej spowodowane jest także brakiem atrakcyjnych, systemowych rozwiązań w zakresie upowszechniania sportu, szczególnie przy wykorzystaniu nowopowstałej bazy sportowej.

Wszelkie działania podejmowane przez organy administracji publicznej różnych szczebli powinny być skierowane na szeroko rozumianą poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży. Aktywność ta powinna przejawiać się m.in. poprzez podjęcie działań mających

na celu upowszechnianie postaw prosportowych, prospołecznych i prozdrowotnych, redukcję zachowań patologicznych. Niezbędnym wydaje się podjęcie działań mających na celu aktywizację społeczności lokalnych i wykreowanie lokalnych liderów. Powinno to doprowadzić do wzrostu liczby dzieci uczestniczących w systemie sportu. Biorąc pod uwagę fakt, że sport dzieci i młodzieży jest podsystemem sportu kwalifikowanego, działania te, w wieloletniej perspektywie, powinny doprowadzić do poprawy wyników sportowych w rywalizacji międzynarodowej.

PROGRAM „MULTISPORT”

CELE PROGRAMU

Jednym z najważniejszych priorytetów Ministerstwa Sportu i Turystyki (MSiT) na rok 2013 i kolejne lata będzie systematyczne zwiększanie uczestnictwa polskiego społeczeństwa w sporcie oraz zachęcanie do aktywności fizycznej jak największej liczby obywateli, akcentując w szczególności udział dzieci i młodzieży. Jednocześnie MSiT w dalszym ciągu prowadzić będzie intensywne działania promujące aktywność fizyczną we wszystkich grupach wiekowych, zawodowych i środowiskowych społeczeństwa, w celu podnoszenia świadomości znaczenia aktywności fizycznej w walce z siedzącym trybem życia, nadwagą, otyłością, skutkami różnorodnych zagrożeń cywilizacyjnych. Kolejnymi działaniami będzie likwidowanie barier i ograniczeń w dostępie do sportu, szczególnie dla grup marginalizowanych i „wykluczonych społecznie”.

W roku 2014 MSiT zaproponuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz klubom sportowym program „MULTISPORT”, zwany dalej Programem, adresowany do dzieci szkół podstawowych z klas IV – VI. Celem Programu jest upowszechnienie postaw sportowych, społecznych i zdrowotnych poprzez udział dzieci w aktywności ruchowej zbieżnej z rozwojem biologicznym, nastawionej głównie na ich wszechstronny i harmonijny rozwój oraz zapewnienie efektywnego przejścia ze sportu szkolnego do klubów sportowych i wdrożenie do współzawodnictwa wydaje się jednym z kluczowych zadań. Jednak najważniejszym celem sportu dzieci i młodzieży jest kształtowanie postaw obywatelskich, kreowanie postaw prozdrowotnych, a przede wszystkim wychowanie przez sport.

Program kierowany jest do wszystkich organizacji pracujących z dziećmi na poziomie szkoły podstawowej, a w szczególności do klubów sportowych i JST na poziomie gminnym i wojewódzkim.

Zajęcia sportowe dzieci będą prowadzone w różnorodnych formach, stymulujących aktywność sportowo – rekreacyjną uczestników. Oferta sportów uzależniona będzie od regionalnych i lokalnych tradycji i priorytetów. Istotne jest, by realizowane zajęcia odbywały się na różnych obiektach sportowych, dających możliwość uprawiania wielu sportów, zachęcając młodzież do wyboru preferowanej formy aktywności, tzw. „sportu całego życia”, zgodnego z jej zainteresowaniami i predyspozycjami.

Głównym założeniem Programu jest nabycie zróżnicowanych umiejętności ruchowych dzieci i kreowanie wzorów zachowań prozdrowotnych. W Programie eksponuje

się wychowawczą funkcję sportu i jego związki z kulturą, a także rolę aktywności fizycznej w umacnianiu więzi rodzinnych i kultywowaniu lokalnych tradycji sportowych.

Program jest dokumentem otwartym, który będzie podlegał weryfikacji w momencie zmieniających się przepisów prawa lub zaistnienia warunków, których nie można było wcześniej przewidzieć.

Rycina 1: Główne cele i zakładane efekty Programu „MULTISPORT".

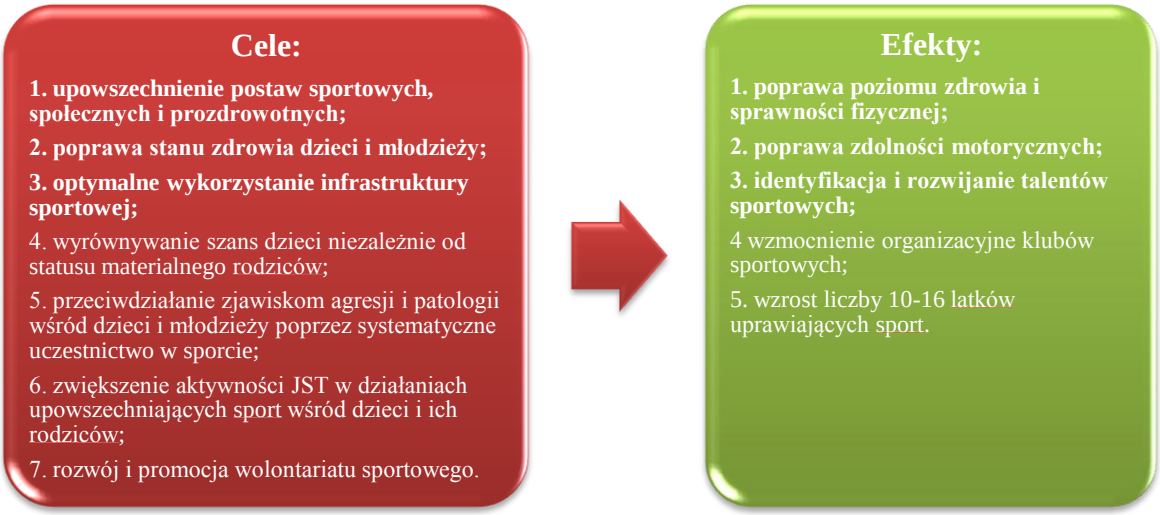

Główne **cele programu** (por. Rycina 1)**:**

- upowszechnienie postaw sportowych, społecznych i prozdrowotnych;
- zapoznanie dzieci i młodzieży z różnymi sportami;
- wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie ich aktywności ruchowej prowadzącej do poprawy sprawności fizycznej, stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia;
- kształtowanie zdrowego stylu życia;
- upowszechnienie sportu wśród dzieci ze szkół podstawowych poprzez zwiększenie liczby dzieci uprawiających różne sporty w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych;
- poprawa i rozwijanie zdolności motorycznych;
- promocja sportu i aktywności fizycznej wśród dzieci niepełnosprawnych;
- podniesienie świadomości zdrowotnej dzieci i młodzieży poprzez kształtowanie nawyku prowadzenia zdrowego stylu życia;

- tworzenie i poprawienie warunków do uprawiania aktywności fizycznej, rozwoju talentów oraz zainteresowań sportowych dzieci i młodzieży;
- wyrównywanie szans dzieci niezależnie od statusu materialnego rodziców;
- pomoc szkoleniowcom w planowaniu i organizacji zajęć sportowych;
- optymalne wykorzystanie infrastruktury sportowej i terenów rekreacyjnych na terenie JST i istniejących orlików;
- pozyskanie najzdolniejszych dzieci do dalszego, bardziej zaawansowanego, ukierunkowanego szkolenia sportowego;
- zwiększenie aktywności JST skierowane na działania upowszechniające sport wśród dzieci i ich rodziców;
- rozwój społeczności lokalnych i ich zaangażowania w sport;
- rozwój i promocja wolontariatu sportowego.

OPIS PROGRAMU

Prezentowany program jest kontynuacją proponowanych przez MSiT w okresie edukacji wczesnoszkolnej w systemie partnerstwa trójstronnego programów „Sprawni na szóstkę" oraz „Programu powszechnej nauki Pływania". Realizowany będzie w formie zajęć pozalekcyjnych, odbywających się na obiektach klubowych, gminnych, szkolnych, w zależności od możliwości gminnych jednostek samorządu terytorialnego (UG) i lokalnych/regionalnych ośrodków sportu (LOS/ROS).

Treningi odbywać się będą w grupach 20-osobowych w trzech 90-minutowych blokach (jednostkach treningowych) w tygodniu, prowadzonych przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje. Struktura zajęć wyglądać będzie następująco:

1. blok 1: szybkość, wytrzymałość, gibkość, zwinność (zajęcia z elementami lekkiej atletyki, gimnastyki, sportów walki);
2. blok 2: gry i zabawy ruchowe oraz gry zespołowe
3. blok 3: sporty charakterystyczne dla regionu i trwale zakorzenione w lokalnej tradycji oraz sporty sezonowe.

Zajęcia będą odbywać się w okresie styczeń – czerwiec oraz wrzesień – grudzień. Dzieci najchętniej i najbardziej aktywnie uczestniczące w zajęciach będą miały możliwość uczestniczenia w zorganizowanym obozie w trakcie „sportowych wakacji".

Treningi będą przeprowadzane w zestandaryzowany sposób według opracowanego przez zespół specjalistów z warszawskiej AWF podręcznika dla sportów: LA, gimnastyka, gry sportowe. Polskie związki sportowe zainteresowane dołączeniem swojego sportu do programu, przygotują odpowiedni podręcznik. Propozycje treści zawiera załącznik nr 1 do niniejszego opracowania.

UCZESTNICY/ADRESACI/BENEFICJENCI PROGRAMU

Uczestnikami programu będą dzieci i młodzież z klas IV-VI (w wieku 10-13 lat).

Tabela 2: Liczba uczniów szkół podstawowych wg SIO 30.09.2012 r. ver. 4

Nazwa województwa	Klasa						Razem	Liczba dzieci w klasach IV-VI	Udział % w klasach IV-VI
	I	II	III	IV	V	VI			
DOLNOŚLĄSKIE	24 576	26 442	23 534	23 767	24 168	24 409	146 896	72 344	6,73%
KUJAWSKO-POMORSKIE	20 496	20 528	19 811	19 637	20 020	20 256	120 748	59 913	5,58%
LUBELSKIE	19 900	20 762	20 289	20 006	20 748	21 358	123 063	62 112	5,78%
LUBUSKIE	9 366	10 166	8 938	9 202	9 443	9 376	56 491	28 021	2,61%
ŁÓDZKIE	21 391	23 125	21 934	22 052	21 596	22 390	132 488	66 038	6,15%
MAŁOPOLSKIE	31 129	34 766	32 673	32 825	33 181	34 495	199 069	100 501	9,36%
MAZOWIECKIE	51 305	57 614	52 317	51 349	49 376	50 141	312 102	150 866	14,0%
OPOLSKIE	7 783	8 420	8 012	8 330	8 390	8 781	49 716	25 501	2,37%
PODKARPACKIE	19 738	21 129	20 390	20 869	21 044	22 373	125 543	64 286	5,98%
PODLASKIE	10 315	10 831	10 472	10 878	10 878	11 168	64 542	32 924	3,07%
POMORSKIE	23 275	24 975	23 447	22 799	22 620	22 406	139 522	67 825	6,31%
ŚLĄSKIE	37 770	42 131	39 091	38 702	38 853	39 972	236 519	117 527	10,9%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	10 665	11 504	11 345	11 464	11 520	11 869	68 367	34 853	3,24%
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	14 101	14 310	13 816	14 151	14 100	14 241	84 719	42 492	3,96%
WIELKOPOLSKIE	34 407	35 948	34 822	34 122	34 166	34 678	208 143	102 966	9,59%
ZACHODNIOPOMORSKIE	15 562	16 180	15 099	15 177	15 370	15 441	92 829	45 988	4,28%
Razem	351 779	378 831	355 990	355 330	355 473	363 354	2 160 757	1 074 157	100,00%

Zakłada się, że w roku 2013 w okresie od września do grudnia zrealizowany zostanie program pilotażowy. W roku 2014 objętych programem zostanie 25 000 dzieci. Docelowo w programie powinno uczestniczyć do 20% populacji dzieci i młodzieży w klasach IV – VI.

PODSTAWA PRAWNA

Program realizowany będzie w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 24.04.2013 o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (DZ.U. 2010, nr 234, poz. 1536) oraz funduszu celowego, będącego w gestii Ministra Sportu i Turystyki.

Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów utworzony został na podstawie art. 13^3 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 ze zm.), jako państwowy fundusz celowy. Przychodami Funduszu są wpływy z tytułu opłat wnoszonych przez podmioty świadczące usługi polegające na reklamowaniu napojów alkoholowych. Szczegółowa procedura przyznawania dofinansowania ze środków Funduszu uregulowana jest Rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 19 września 2011 r. w sprawie dofinansowania zajęć ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów (Dz. U. Nr 217, poz. 1290).

ORGANIZACJA PROGRAMU

MODEL ORGANIZACYJNO-FIANSOWY PROGRAMU

W organizację i finansowanie Programu zaangażowane będą trzy podmioty: Ministerstwo Sportu i Turystyki, samorząd wojewódzki i samorząd lokalny. Samorząd lokalny udostępni nieodpłatnie obiekty sportowe na potrzeby programu lub pokryje koszty ich wynajmu, pozostałe koszty poniosą MSiT i samorząd wojewódzki w proporcji 50% do 50%. Możliwe jest także finansowanie Programu z innych źródeł (np. sponsorzy, środki UE).

Projekt może dopuszczać częściową odpłatność za udział w zajęciach. Wskazane jest, w trakcie zajęć dla dzieci, organizacja zajęć ruchowych dla rodziców. Zajęcia te mogą być odpłatne, a udział w nich będzie dobrowolny.

W części dotyczącej Ministerstwa Sportu i Turystyki, program będzie finansowany ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów. Na realizację Programu w 2014 roku Minister przeznaczy kwotę 6 mln złotych.

Środki finansowe przeznaczone na dofinansowanie Programu przez Ministerstwo Sportu i Turystyki rozdzielone zostaną na poszczególne województwa, proporcjonalnie do liczby uczniów klas IV - VI szkół podstawowych w danym województwie. Algorytm podziału środków zostanie ustalony na podstawie danych, publikowanych w Systemie Informacji Oświatowej (SIO).

Podjęte zostaną działania mające na celu znalezienie partnerów społecznych oraz sponsora strategicznego, który włączy się w realizację programu m.in. poprzez zakup sprzętu sportowego, zakup nagród, druk przewodników, dostawy sprzętu sportowego i inne.

W tabelach poniżej (Tabela 3, Tabela 4) zaprezentowano szacowane roczne koszty udziału w Programie jednej 20-osobowej grupy.

W zależności od wariantu, koszt udziału 20-osobowej grupy waha się od 10 000 zł do 24 400 zł. Do kalkulacji przyjęto: wynagrodzenie trenera na poziomie 70 zł za jednostkę treningową (90 minut), przy założeniu 12 jednostek treningowych w miesiącu, 1000 zł przeznaczone na zakup drobnego sprzętu sportowego oraz 600 zł na zakup sprzętu oraz innych gadżetów związanych z promocją projektu.

Tabela 3: Koszt udziału w Programie 20-osobowej grupy. WARIANT A – uwzględniający koszty obiektu jako udział UG lub gdy obiekt jest własnością klubu

L.p.	rodzaj	cena jednostki treningowej (zł)	liczba jedn. tren. / m-c	wartość /m-c (zł)	wartość / rok (zł)	uwagi
1	Trzy bloki zajęć: - LA/gimnastyka - Gry sportowe - Pozostałe (tradycja, region)	70 zł	12	840 zł	8 400 zł	3 x tygodniu x 1 jednostka treningowa x 70 zł
2	Sprzęt sportowy			1000 zł	1 000 zł	
3	Promocja projektu np. t-shirt, gadżety, ubezpieczenie			600 zł	600 zł	
	SUMA				10 000 zł	rocznie na grupę 20 osób

* czas trwania jednostki treningowej wynosi 90 minut

Tabela 4: Koszt udziału w Programie 20-osobowej grupy. WARIANT B– uwzględniający koszty obiektu.

L.p.	rodzaj	cena jednostki treningowej (zł)	liczba jedn. tren. / m-c	wartość / m-c (zł)	wartość / rok (zł)	uwagi
1	Trzy bloki zajęć: - LA/gimnastyka - Gry sportowe - Pozostałe (tradycja, region)	70 zł	12	840 zł	8 400 zł	3 x tygodniu x 90 minut (1 jednostka treningowa x 70 zł)
2	Wynajem obiektu	120 zł	12	1440 zł	14 400 zł	3 x tygodniu x 90 minut (1 jednostka treningowa x 120 zł) -
3	Sprzęt sportowy			1000 zł	1 000 zł	
4	Promocja projektu np. t-shirt, gadżety, ubezpieczenie			600 zł	600 zł	
	SUMA				24 400 zł	rocznie na grupę 20 osób

* czas trwania jednostki treningowej wynosi 90 minut

W przypadku opisanym w Tabeli 3, MSiT i UM pokrywają koszty w wysokości do 5 000 zł na partnera projektu, UG przekazuje nieodpłatnie bazę sportową na potrzeby Programu i pokrywa ewentualnie inne koszty, stosownie do potrzeb. W przypadku, gdy właścicielem lub dzierżawcą obiektu sportowego jest klub, koszt obiektu, częściowo lub w całości pokrywa gmina poprzez wkład finansowy (Tabela 4).

MSiT zabezpieczy ponadto środki finansowe na zorganizowanie jednej ogólnopolskiej i 16 regionalnych konferencji inaugurujących Program.

Do kosztów bezpośrednich związanych z realizacją zadania nalicza się dodatkowo koszty pośrednie w wysokości do 10% kosztów bezpośrednich.

KOSZTY KWALIFIKOWANE

Środki przekazane przez MSIT, UM, UG mogą być wykorzystane na:

- organizację szkoleń i konferencji;
- zakup sprzętu sportowego niezbędnego do realizacji zajęć;
- koszty niezbędnych wydawnictw;
- pokrycie kosztów obsługi instruktorskiej i trenerskiej;
- wynajem obiektów;
- koszty obsługi technicznej;
- ubezpieczenia uczestników;
- drobne modernizacje i przystosowanie bazy sportowej;
- koszty obsługi zadania (do 10% kosztów bezpośrednich) w tym:
    - ✓ koszty związane z wynajmem lokalu biurowego;
    - ✓ zakup niezbędnych materiałów biurowych;
    - ✓ koszty związane z prowadzeniem korespondencji i utrzymaniem łączności;
    - ✓ opłaty za nośniki energii;
    - ✓ koszty niezbędnych podróży służbowych, związanych bezpośrednio z realizacją zadania;
    - ✓ wynagrodzenia osób obsługujących zadanie.

INTERESARIUSZE PROGRAMU

Program będzie realizowany przy udziale następujących podmiotów:

- Ministerstwo Sportu i Turystyki (MSiT);
- samorządy wojewódzkie (UM);
- samorządy gminne (UG);

- wojewódzcy operatorzy (WOP – 16) wskazani przez UM, organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży;
- kluby sportowe (lokalne ośrodki sportowe - LOS i regionalne ośrodki sportowe - ROS);
- MOSiR, GOSiR lub inne organizacje o podobnym profilu działalności.

Bezpośrednimi realizatorami zadań będą organizacje pozarządowe o zasięgu wojewódzkim, zwane operatorem wojewódzkim, wybrane w konkursach ogłoszonych przez właściwy Urząd Marszałkowski oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki. Podział zadań pomiędzy partnerów publicznych i bezpośredniego realizatora prezentuje poniższa rycina (Rycina 2).

Rycina 2: Podział zadań pomiędzy podmioty zaangażowane w realizację projektu.

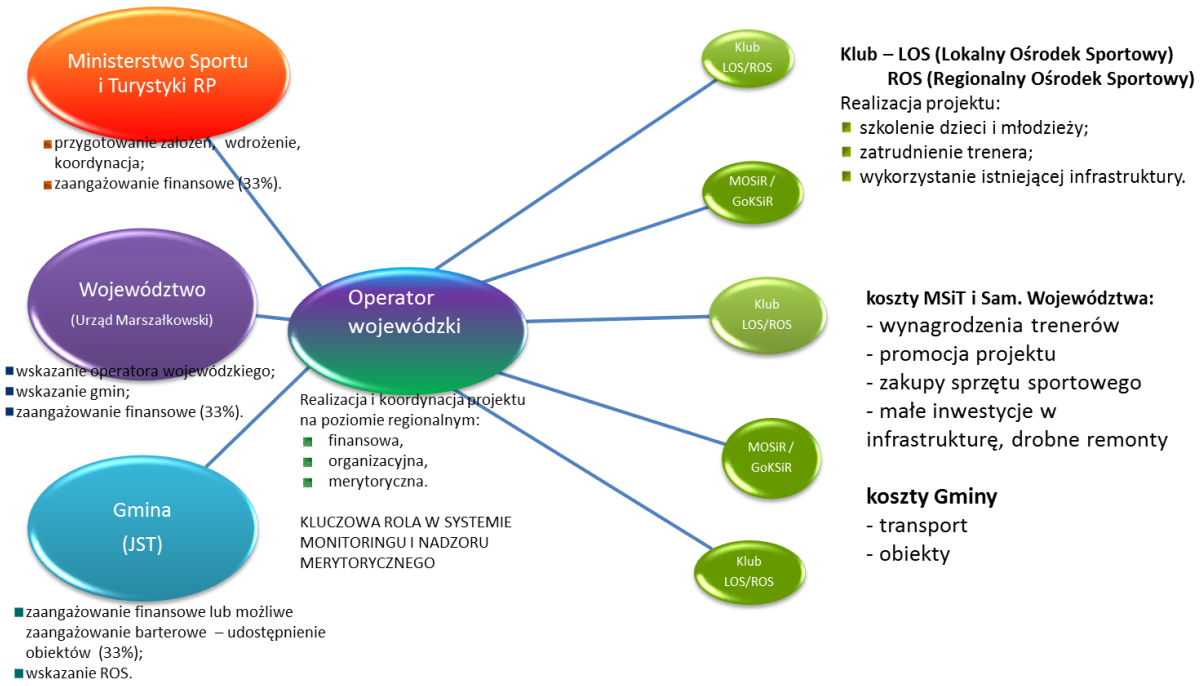

Podstawowe zadania **MSiT**:

- przygotowanie założeń, ogłoszenie konkursów na realizację Programu;
- wdrożenie Programu;
- podpisanie porozumienia z samorządem wojewódzkim;
- koordynacja na poziomie ogólnopolskim;

- zaangażowanie finansowe;
- ewaluacja Programu na poziomie ogólnopolskim.

Podstawowe zadania **samorządu wojewódzkiego**:

- przygotowanie założeń, ogłoszenie konkursów na realizację zadania;
- podpisanie porozumienia z MSiT;
- wybranie operatora wojewódzkiego;
- wskazanie gmin;
- koordynacja na poziomie wojewódzkim;
- zaangażowanie finansowe;
- ewaluacja Programu na poziomie regionalnym.

Podstawowe zadania **samorządu gminnego/powiatowego**:

- zgłoszenie akcesu do Programu do operatora wojewódzkiego, w porozumieniu z samorządem województwa;
- wskazanie LOS, ROS;
- udostępnienie obiektów sportowych na potrzeby realizacji Programu;
- opcjonalne zaangażowanie finansowe.

Podstawowe zadania **operatora wojewódzkiego**:

- realizacja projektu na poziomie regionalnym;
- monitoring i nadzór merytoryczny i finansowy Programu;
- zatrudnienie trenerów.

Jednostka ubiegająca się o dofinansowanie zadania **(LOS, ROS, MOSiR**) zobowiązana jest:

- zapewnić wykwalifikowaną kadrę szkolącą;
- zapewnić właściwe warunki szkolenia (bazę i sprzęt);
- zapewnić bezpieczny transport dzieci na obiekty sportowe;
- zapewnić ubezpieczenie szkolonym dzieciom i młodzieży.

Podstawowe zadania **osoby prowadzącej zajęcia** w ramach programu „MULTISPORT”

- inicjowanie, organizowanie oraz prowadzenie zajęć i imprez sportowych dla szkolonej grupy dzieci;

- współpraca ze szkołami w celu promocji aktywności fizycznej;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i klubami sportowymi;
- organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych oraz innych wydarzeń promujących zdrowy styl życia, sprzyjające lokalnej konsolidacji społecznej;
- organizowanie, promowanie i rozwijanie wolontariatu oraz aktywnej postawy obywatelskiej.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Poniższe tabele (Tabela 5 i Tabela 6) prezentują ramowy harmonogram kluczowych działań w Programie.

Tabela 5: Działania merytoryczne w zakresie przygotowania niezbędnej dokumentacji.

L.p.	Nazwa zadania	Opis zadania	Okres realizacji
1.	Promocja programu „MULTISPORT”	Konsultacje z przedstawicielami Urzędów Marszałkowskich i pzs o założeniach Programu pod względem założeń finansowych, formy i treści pozalekcyjnych zajęć sportowych.	wrzesień - październik 2013r.
2.	Opracowanie podręcznika zajęć dla prowadzących w tym zajęć dla dzieci niepełnosprawnych	Zredagowanie i wydrukowanie podręcznika zawierającego metodykę nauczania podstawowych sportów wchodzących w skład Programu, dziennika zajęć, przykładowego rocznego planu zajęć. Wprowadzenie zajęć dla niepełnosprawnych ma rozszerzyć ofertę programową dla populacji dzieci, a także spowodować rozwój dyscyplin sportowych skierowanych do osób niepełnosprawnych. Zajęcia powinny mieć integracyjny charakter.	październik 2013r.
3.	Wdrażanie nowoczesnych programów kontroli poziomu sprawności fizycznej.	Wybór testu oceny sprawności fizycznej i umiejętności ruchowych oraz przedstawienie metodologii badań w tych zakresach dzieci uczestniczących w Programie.	do końca roku 2013
4.	Przygotowanie założeń organizacyjno-finansowych Programu.	Sporządzenie uszczegółowień do założeń programu i opracowanie niezbędnych dokumentów do oferty składanych do MSiT przez beneficjentów.	wrzesień - październik 2013r.
5.	Rozszerzanie programu „MULTISPORT”	Zwiększenie zakresu zadań programu poprzez działania zmierzające do uaktywnienia większej liczby środowisk lokalnych (samorząd). Wprowadzenie nowych zadań zwiększających	czerwiec - sierpień 2014r.

		aktywność dzieci ze środowisk zagrożonych. Rozszerzenie oferty programowej na nowe aktywności i dyscypliny.	
6.	Doskonalenie i rozszerzanie Programu	Monitorowanie zadania ma na celu skorygowanie metod i treści programowych stosowanych w szkoleniu stosowanych podczas realizacji programu. Rozszerzenie programu o inne sporty. Zadanie będzie wykonywane w systemie konsultacyjnym i konferencyjnym. Określi wizje upowszechniania sportu wśród dzieci w wieku szkolnym.	zadanie ciągłe
7.	Modyfikacja Programu	Wykonanie zadania wiąże się z dokonaniem analizy skuteczności programu w zakresie: - sprawności dzieci, - liczby dzieci objętych programem, - doboru dyscyplin wchodzących w jego skład.	zadanie ciągłe

Tabela 6: Harmonogram działania operacyjnych poszczególnych partnerów związanych z wdrożeniem Programu w styczniu 2014 roku.

L.p.	Działanie	Harmonogram
1.	Zawarcie porozumień MSiT – samorządy wojewódzkie zawierające obszary współpracy.	wrzesień 2013r.
2.	Informacja o programie z samorządu województwa do gmin na poziomie regionalnym.	wrzesień - październik 2013r.
3.	Pismo samorządu wojewódzkiego do gmin o Programie/konkursie	wrzesień - październik 2013r
4.	Potencjalny Operator Wojewódzki zbiera zgłoszenia do Programu od szkół, osir, klubów: • gmina określa sposób użyczenia obiektów gminnych i szkolnych; • gmina wskazuje kluby sportowe (lub gosir), określając swój ewentualny wkład finansowy; • gmina wskazuje trenera prowadzącego zajęcia.	październik 2013r.
5.	Ogłoszenie przez MSiT konkursów na realizację zadania przez operatorów wojewódzkich Do 21 października. Składanie ofert do 15 listopada.	październik listopad 2013 r.
6.	Ogłoszenie przez samorząd województwa konkursu na realizację zadania przez operatorów wojewódzkich 25 listopada br. - możliwy termin ogłoszenia konkursu (15 listopada – data uchwalenia prowizorium budżetowego) Ogólna charakterystyka zadania, z klauzulą doprecyzowania niektórych zapisów w planie merytorycznym do 31.03.2014r.	listopad – grudzień 2013r.
7.	Rozstrzygnięcie konkursów przez samorząd wojewódzki i MSiT	grudzień2013 r. – styczeń 2014
5.	Operator wojewódzki podpisuje umowę z gminą (w przypadku GOSiR) lub z klubem sportowym i trenerem	styczeń 2014r.

6.*	Konkursy dla klubów ogłoszone przez gminę na działania komplementarne	listopad – grudzień 2013r.

* - dodatkowe działania JST wspierające Program.

KOMUNIKACJA PROGRAMU: MARKETING I PR

Dla potrzeb realizacji Programu niezbędne jest:

- stworzenie witryny internetowej i platformy cyfrowej – zawierającej obok informacji o Programie, przykładowe osnowy zajęć, opis techniki wykonania i metodyki nauczania poszczególnych elementów technicznych w poszczególnych sportach, szczególnie realizowanych w ramach trzeciego bloku zajęć, przykładowe podcasty z ćwiczeniami, i inne materiały z naciskiem na multimedia. Platforma ma służyć także wymianie uwag organizacyjno - szkoleniowych pomiędzy prowadzącymi, prowadzeniu bieżącej ewaluacji Programu;
- przygotowanie i wdrożenie narzędzia informatycznego, pozwalającego na łatwe określenie poziomu wydolności dziecka (wzorowane na wykorzystywanej przez Polskie Towarzystwo Programów Zdrowotnych aplikacji online).
- zakupienie zestawów gadżetów: podkoszulki, czapeczki, jednolite ubiory dla prowadzących;
- zredagowanie podręcznika z opisem programu z podstawowymi wskazówkami metodycznymi wybranych sportów, wzorem przykładowego programu, wzorem dziennika zajęć - poradnik dla prowadzących;
- zredagowanie broszur z zestawami ćwiczeń i tabelami do zaznaczania postępów w określonych próbach sprawnościowych, kupony do zaznaczania obecności przez uczniów – wymienne na gadżety;

SPRAWY FORMALNE. HARMONOGRAM I DOKUMENTACJA PROJEKTU.

TERMINY REALIZACJI ZADANIA I TRYB SKŁADANIA WNIOSKÓW

Program będzie realizowany w roku 2014 - od 1 stycznia do 30 czerwca i od 1 września do 31 grudnia. Wnioski na rok 2014 należy składać od momentu ogłoszenia konkursu na stronie internetowej Ministerstwa do dnia podanego w ogłoszeniu konkursowym (decyduje data stempla pocztowego lub data złożenia wniosku). Wnioski złożone w późniejszym terminie nie będą rozpatrywane.

Wniosek musi być podpisany przez uprawnione do działania w imieniu Wnioskodawcy osoby zgodnie z zapisami statutu oraz opatrzone pieczęcią Wnioskodawcy.

Rozpatrywane będą wyłącznie wnioski złożone na formularzu zamieszczonym w systemie elektronicznym Ministerstwa Sportu i Turystyki. Wypełniony formularz wniosku należy przesłać drogą elektroniczną. Jednocześnie, po wypełnieniu elektronicznego formularza wniosku należy go wydrukować, podpisać, opieczętować i wysłać wraz z załącznikami na adres: Ministerstwo Sportu i Turystyki, Departament Sportu dla Wszystkich, ul. Senatorska 14, 00-082 Warszawa lub złożyć w kancelarii MSiT.

WYMAGANE DOKUMENTY

- Wniosek wraz z załącznikami, w tym oświadczeniami szkół zgłoszenia do programu;
- aktualny - w dniu składania wniosku - wypis z Krajowego Rejestru Sądowego albo innego rejestru, albo zaświadczenie bądź informację z ewidencji właściwej dla formy organizacyjnej wnioskodawcy, w formie oryginału lub kserokopii potwierdzonej „za zgodność z oryginałem” przez osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy;
- oświadczenie potwierdzające zgodność i aktualność danych zawartych w ww. dokumencie rejestracyjnym na dzień składania oferty;
- pisemne potwierdzenie dofinansowania wnioskodawcy, bądź oświadczenie Wojewódzkiego Operatora o złożeniu wniosku do Urzędu Marszałkowskiego na dotację w wysokości co najmniej 50% kosztów realizacji programu ze strony samorządu szczebla wojewódzkiego.

KRYTERIA STOSOWANE PRZY WYBORZE WNIOSKÓW

Zakłada się następujące kryteria stosowane przy wyborze wniosków:

- spełnienie wymogów formalnych, w tym prawidłowo wypełniony wniosek wraz z załącznikami;
- powszechność i systematyczność zajęć;
- udział w realizacji zadania wolontariuszy;
- zakładane efekty edukacyjne i wychowawcze, z uwzględnieniem promocji zdrowia, integracji społecznej i wyrównywania szans poprzez sport oraz przeciwdziałania zachowaniom nieakceptowanym społecznie;
- zakres projektu, w tym: liczba uczestników, okres realizacji, liczba planowanych zajęć;
- oszczędność i racjonalność kalkulacji kosztów realizacji zadania;
- doświadczenie oraz zasoby kadrowe i rzeczowe wnioskodawcy wskazujące na możliwość realizacji zadania;
- rzetelność i terminowość rozliczeń z realizacji podobnych zadań w latach poprzednich.

Dofinansowaniem nie zostaną objęte wnioski przewidujące dofinansowanie z innych programów realizowanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki.

PROCEDURA OCENY WNIOSKU I JEJ KRYTERIA

Ocena wniosku pod względem formalnym oraz merytorycznym zostanie dokonana przez pracowników Departamentu Sportu dla Wszystkich w ciągu 3 miesięcy od terminu składania wniosków.

Departament Sportu dla Wszystkich rozpatrując wnioski weźmie pod uwagę w szczególności spełnienie wymogów formalno-prawnych oraz kryteria i priorytety podane w ogłoszeniu konkursowym.

Rozstrzygnięcia konkursu dokona Minister Sportu i Turystyki, po zapoznaniu się z wynikami prac Komisji Konkursowej do opiniowania wniosków konkursowych. Wyniki konkursu zostaną przedstawione na stronie internetowej Ministerstwa Sportu i Turystyki: www.msport.gov.pl/ zakładka Sport Powszechny/.

UMOWA O DOFINANSOWANIE, REALIZACJA I ROZLICZENIE ZADANIA

Pozytywnie oceniony wniosek zaakceptowany przez Komisję Konkursową i zatwierdzony przez Ministra będzie podstawą do podpisania przez obie strony umowy o dofinansowanie zadania. Sposób przekazywania dotacji wskazany będzie w umowie.

Umowa zostanie podpisana po podpisaniu umowy pomiędzy Wojewódzkim Operatorem/WOP/ a Zarządem Województwa /UM/.

Wnioskodawca realizuje zadanie zgodnie z zawartą umową i załącznikami do umowy.

Zmiany zakresu rzeczowo-finansowego zadania będzie dopuszczalna pod warunkiem, że Wnioskodawca uprzednio zawiadomi pisemnie Zleceniodawcę o okolicznościach uzasadniających tę zmianę, a Zleceniodawca wyrazi na nią zgodę.

Wnioskodawca zobowiązany jest do poddania się kontroli realizacji zajęć oraz do złożenia rozliczenia zgodnie z terminem podanym w umowie.

W przypadku wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem podmiot nie może ubiegać się przez okres 2 lat o dofinansowanie z Funduszu.

UWAGI KOŃCOWE

W przypadku wątpliwości w stosowaniu zasad określonych w niniejszym Programie należy kontaktować się z pracownikami Departamentu Sportu dla Wszystkich.

Wszelkie odstępstwa od ww. zasad wymagają pisemnej zgody Ministra Sportu i Turystyki.

Ostateczna interpretacja zapisów niniejszego Programu należy do kompetencji Ministra Sportu i Turystyki.

ZAŁĄCZNIKI

Przykłady predykcji finansowych

Ostrowiec Świętokrzyski WARIANT A

Ostrowiec Świętokrzyski - miasto w województwie świętokrzyskim. Siedziba władz powiatu ostrowieckiego. Prawa miejskie od 1613. Ośrodek przemysłowy: huta żelaza i zakład metalurgiczny, zakłady materiałów ogniotrwałych, odzieżowe, spożywcze; przemysł chemiczny, poligraficzny i drzewny. Według danych UM (24.06.2013) miasto zamieszkuje o 71 535 mieszkańców (K -37 833, M – 33 702)

klasa	liczba dzieci	Uczestnicy projektu (20% populacji)
IV klasy	529	106
V klasy	517	103
VI klasy	562	112
	1608	**322**
		16 grup 20 osobowych

Założenie 20% dzieci w kl. IV – VI objętych projektem (10 000 zł x 16 grup)
Roczny koszt projektu: **160 000,00 zł**
Koszt finansowania IX-XII 64 000,00 **zł**

Finansowanie:
Rocznie: 80 000,00 zł – na partnera: MSiT i JST WOJ. Gmina wnosi obiekty do projektu.
IX – XII: 32000, 00 zł – na partnera

Ostrowiec Świętokrzyski WARIANT B

klasa	liczba dzieci	Uczestnicy projektu (20% populacji)
IV klasy	529	106
V klasy	517	103
VI klasy	562	112
	1608	322
		16 grup 20 osobowych

Roczny koszt projektu: 388 800,00 zł
Koszt finansowania IX-XII 129 600,00 zł (24300 zł x 16 grup)

Finansowanie:
129 600,00 zł na partnera w modelu **3 x 33%**

Województwo pomorskie WARIANT A

Województwo pomorskie zajmuje powierzchnię 18 310 km2, co stanowi prawie 6% powierzchni kraju i daje pomorskiemu 8. miejsce pod względem wielkości powierzchni.
Według danych statystycznych, województwo pomorskie pod względem liczby ludności (2 mln 230,1 tys.) zajmuje szóstą pozycję w kraju.

Nazwa Gminy	**I-III**	**III**	**IV-VI**	**Uczestnicy projektu (20% populacji)**	**liczba grup**
Chojnice (gm. miejska)	1237	415	1213	243	12
Chojnice (gm. wiejska)	595	199	573	115	6
Cedry Wielkie	242	74	251	50	3
Przodkowo	392	124	318	64	3
Luzino	715	219	673	135	7
Linia	255	84	263	53	3
Gniewino	275	105	277	55	3
Pruszcz Gd. (gm. miejska)	1116	345	961	192	10
Damnica	186	67	194	39	2
Chmielno	295	92	292	58	3
Kartuzy	1312	438	1175	235	12
			6190	**1238**	**62**

Założenie 20% dzieci w kl. IV – VI objętych projektem
Roczny koszt projektu: 62 grupy x 10 000 zł = 620 000 zł
Finansowanie: 310 000 zł – na partnera: MSiT i JST WOJ. Gmina wnosi obiekty do projektu.
Koszt finansowania IX - XII 62 grupy x 1000 zł/m-c x 4 m-ce = 248 000 zł, wkład partnera 124 000 zł

Wykaz uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży wg SIO 30.09.2012 r. v. 4

Nazwa województwa	Klasa						Razem	Suma IV-VI	udział IV-VI	zaangażowanie finansowe
	I	II	III	IV	V	VI				
WOJ. DOLNOŚLĄSKIE	24 576	26 442	23 534	23 767	24 168	24 409	146 896	72 344	6,73%	545 531,43 zł
WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIE	20 496	20 528	19 811	19 637	20 020	20 256	120 748	59 913	5,58%	451 791,78 zł
WOJ. LUBELSKIE	19 900	20 762	20 289	20 006	20 748	21 358	123 063	62 112	5,78%	468 373,99 zł
WOJ. LUBUSKIE	9 366	10 166	8 938	9 202	9 443	9 376	56 491	28 021	2,61%	211 300,68 zł
WOJ. ŁÓDZKIE	21 391	23 125	21 934	22 052	21 596	22 390	132 488	66 038	6,15%	497 979,16 zł
WOJ. MAŁOPOLSKIE	31 129	34 766	32 673	32 825	33 181	34 495	199 069	100 501	9,36%	757 857,65 zł
WOJ. MAZOWIECKIE	51 305	57 614	52 317	51 349	49 376	50 141	312 102	150 866	14,05%	1 137 649,90 zł
WOJ. OPOLSKIE	7 783	8 420	8 012	8 330	8 390	8 781	49 716	25 501	2,37%	192 297,87 zł
WOJ. PODKARPACKIE	19 738	21 129	20 390	20 869	21 044	22 373	125 543	64 286	5,98%	484 767,68 zł
WOJ. PODLASKIE	10 315	10 831	10 472	10 878	10 878	11 168	64 542	32 924	3,07%	248 273,20 zł
WOJ. POMORSKIE	23 275	24 975	23 447	22 799	22 620	22 406	139 522	67 825	6,31%	511 454,56 zł
WOJ. ŚLĄSKIE	37 770	42 131	39 091	38 702	38 853	39 972	236 519	117 527	10,94%	886 247,26 zł
WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE	10 665	11 504	11 345	11 464	11 520	11 869	68 367	34 853	3,24%	262 819,40 zł
WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE	14 101	14 310	13 816	14 151	14 100	14 241	84 719	42 492	3,96%	320 423,55 zł
WOJ. WIELKOPOLSKIE	34 407	35 948	34 822	34 122	34 166	34 678	208 143	102 966	9,59%	776 445,72 zł
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE	15 562	16 180	15 099	15 177	15 370	15 441	92 829	45 988	4,28%	346 786,18 zł
Razem	351 779	378 831	355 990	355 330	355 473	363 354	2 160757	1 074 157	100,00%	8 100 000,00 zł

Propozycja opisu zagadnień w przewodniku do programu „MULTISPORT”

I część - wprowadzenie

- Cele sportu powszechnego – sportu wyczynowego,
- Założenia programu „MULTISPORT”,
- Zabawa w sport – dostosowanie treści zajęć do wieku oraz stopnia zaawansowania umiejętności ruchowych dzieci, rozbudzenie zainteresowania sportem dzieci
- Wszechstronne szkolenie ruchowe,
- Organizacja zajęć : wskazówki praktyczne, ubezpieczenie dzieci, zasady bezpieczeństwa na zajęciach,

II część – dzieci

- Zasady prowadzenia zajęć sportowych - jak ćwiczyć, trenuj z radością i osiągaj satysfakcję,
- Cele krótkoterminowe i długoterminowe (nie tylko sportowe),
- Dobór ubioru do poszczególnych sportów,
- Zestawy i tabele do zaznaczania postępów w określonych próbach sprawnościowych,
- Naklejki do zaznaczania obecności na zajęciach (dla dzieci z klas IV)

III część – szkoleniowcy

- Wartości i zasady postępowania jakimi powinna kierować się osoba podejmująca pracę z dziećmi,
- Trener dzieci – przewodnik , mentor,
- Planowanie, organizacja zajęć, wybór sportów,
- Komunikacja z rodzicami dzieci – uczestnikami zajęć,
- Kryteria oceny i metody sprawdzania osiągnięć sprawnościowych dzieci,
- Wzór dziennika zajęć,

IV część – rodzice

- Charakterystyka zachowań rodziców na poszczególnych etapach rozwoju sportowego dzieci,
- Zachęcenia dziecka do ruchu , sportu – powody wyboru przez dzieci zajęć sportowych,
- Przygotowanie do kibicowania,
- Sport jako środek wychowawczy,
- Żywienie młodych sportowców.

V część – sporty w programie MULTISPORT

- Opis sportów,
- Wskazówki metodyczne do nauczania wybranych sportów (**opracowane przez pzs**),
- Opis prób, testów sprawnościowych.

Słowniczek

Trener	Osoba prowadząca zajęcia w ramach Programu posiadająca stosowne kwalifikacje
Program	Program MULTISPORT